

Пам'ятка

“Як перевірити достовірність даних, якщо Ви хочете повідомити про корупцію”

Сьогодні фейкові* новини перетворилася на світову проблему, тож кожен з нас повинен використовувати отриману інформацію (особливо з ЗМІ, мережі “Internet”) відповідально, оскільки вона може не відповідати дійсності, бути просто вигадкою або поширена з метою дискредитації органів державної влади, органів місцевого самоврядування та/або окремих осіб.

Для того, щоб Ваші повідомлення завжди засновувалися лише на реальній інформації, перед поданням повідомлення про корупцію радимо Вам звернути увагу на наступне.

1. Перевірте джерело, з якого ви отримали інформацію про корупційне правопорушення.

Найчастіше для новин - фейків використовують:

- “анонімні джерела”;
- інформацію із неверифікованих акаунтів у соцмережах;
- посилання на підозрілі або маловідомі джерела;
- інформацію від організацій, які були помічені в поширенні неправдивих даних;
- дані соціологічних компаній, які були помічені в співпраці з політичними силами;
- недостовірні цитати (вигадані, неправильно перекладені, перекручені).

2. Перевірте чи експерти, чії думки вказані в публікації, справжні.

У фейкових новинах часто використовують цитати представників структур, яких не існує в реальності; експертів без зазначення інституції, яку вони представляють; анонімних експертів («відомі вчені вважають...»).

3. Публікація швидше за все фейк, якщо:

- у новині використані “соціологічні дані” без жодного слова про замовника, виконавця географію, похибки тощо;
- факти подані однобічно, багато оцінок і коментарів, використано узагальнення;
- думка чи оцінка автора матеріалу подається як факт;
- надмірна емоційність матеріалу: у публікації використовуються слова, які викликають емоційні реакції, автор матеріалу користується стереотипами;
- недостовірні джерела інформації (в тому числі смонтовані фото, відеороліки) які використовуються в якості підтвердження інформації;
- недостовірний або спотворений переклад цитати, коментаря з іноземних джерел.

*Фейк – (від англійського “Fake”) підробка, фальсифікація

4. Начебто український сайт, на якому опублікована новина, насправді зареєстрований за кордоном.

Перевірте, за якою адресою зареєстрований сайт, на якому ви виявили інформацію. Для цього введіть доменне ім'я сайту (наприклад: nazk.gov.ua) у пошуку на спеціальних ресурсах, таких як <https://who.is/> або <https://www.imena.ua/>. Часто сайти, які містять недостовірну інформацію, можуть бути зареєстровані в іноземній країні, яка зацікавлена в поширенні недостовірних даних в Україні.

Сподіваємося, що вищевказані поради не просто стануть Вам у нагоді при поданні повідомлень про корупцію, але й допоможуть отримувати лише правдиву інформацію.